

Megbékélés az egész világgal

Jn 15: 9-17 – 2 Kor 5: 16-21

Kedves gyermekek, képzeljétek el a következő helyzetet: A Koronavírus miatt karantén van, mindenki otthon tanul. Tegyük fel, hogy van egy nagyobb testvéred, aki pont ebből a célból vásárolt magának egy új laptopot, hogy jól tudja követni az egyetemi órákat. S hát persze, hogy te is kíváncsi vagy az új gépre, de azt mondta neked: *nem, ne járj vele, mert nagyon drága volt!* De egyszer, amikor nincs otthon, te mégis le akarod venni a szekrény tetejéről...csak egy kicsit, legalább indítsd el, csak lássad a fényeit, színeit – de amint veszed le...kicsúszik a kezedből, s a csempepadlón landol, s darabokra törik. Hazajön a bátyád...meglátja, hogy mit tettél. Sírsz...szégyelled magad, mondod, hogy nem akartad, mondod, hogy csak véletlen volt...mondod, hogy sajnálsz. De tegyük fel, hogy egy olyan bátyád van, aki nagyon szeret. És bár eleinte nagyon mérges, mégis sóhajt egyet, rád néz, s azt mondja: *nem haragszom rád!* Ez már egy kicsit megnyugtat...de még mindig ott van közöttetek az darabokra tört laptop! S akkor azt mondod, hogy majd valahogy megoldod...de hát hogyan? Laptopot javítani te nem tudsz, és pénzed sincs, hogy vegyél újat. De tegyük fel, hogy olyan bátyád van, aki nagyon-nagyon szeret. S azt mondja: *ne félj...majd én megjavítom, s ha nem lehet, újat veszek.* És megölel.

Nos, ehhez hasonlítható az, amit az Úr Jézus tesz veled, velem, és mindannyiunk életével. Vesz egy darabokra hullott életet, amit a saját hibáink, bűneink törtek szét...egy olyan életet, ami nem is igazán a miénk, hiszen minden az övé...és nem csak azt mondja nekünk: megbocsátok. Hanem helyre is állítja...megjavítja...kifizeti a tartozást. Ezt a számlát a kereszten fizette ki, amikor vérét hullatta, életét adta az emberek bűneiért. És ha ezt meglátod, és elhiszed, akkor Jézusnak a kereszten széttárt keze egy nagy, ölelő kézzé válik, ami arra vár, hogy szeretetteljesen magához szorítson.

Szeretett testvéreim, az idei egyetemes imahét János evangéliuma 15-dik fejezetének néhány versét követi, melyben Jézus arra szólítja fel, buzdítja tanítványait, hogy maradjanak meg Őbenne, mint a szőlővesszők a nemes szőlőtőben, hogy maradjanak az Ő szeretetében. Abban a szeretetben, amit Jézus Krisztus a kereszten mutatott meg, s bizonyított. Jézus keresztáldozata viszont nem csak azt bizonyította, hogy Isten megbocsátja az emberek bűneit. Hanem azt, hogy Isten helyre is akarja állítani azt, ami tönkrement. Ez a különbségtétel ugyanis rendkívül fontos. Isten fő célja az emberrel nem a megbocsátás, hanem a megbékélés. Mutatja a gyerekeknek is mondott példa: hogyha csak megbocsátásról lenne szó, akkor elég lett volna, hogyha a testvér azt mondja: *ne is törődj vele! Felejtsek el! Megbocsátok!* De közben még mindig ott van az a törött laptop. S mit mondjunk hát akkor, hogyha nem egy laptopról van szó, hanem egy megtört kapcsolatról? Egy megtört életről? Megbocsátani egyedül is lehet...megbékélni, a kapcsolatot helyreállítani viszont csak közösségben. És ez az, amire az Úr Jézus felszólít.

Az igehirdetés előtt ezt az igét hallottuk: „Ezeket azért mondtam nektek, hogy az én örömöm legyen bennetek, és a ti örömötök teljes legyen.” (11. v) És a 2 Korinthusi levélből ezt: „Ezért ha valaki Krisztusban van, új teremtés az: a régi elmúlt, és íme: új jött létre. Mindez pedig

Istentől van, aki megbékéltetett minket önmagával Krisztus által, és nekünk adta a békéltetés szolgálatát.”

Az öröm akkor lehet teljes, hogyha nemcsak megbocsátás, hanem megbékélés történt – ez akkor lehetséges, hogyha az ember békességben él 3 szinten: Istennel, felebarátjával, az egész teremtett világgal. Ezeket fogjuk most sorra venni, közelebről megvizsgálni.

Mit jelent az első? Istennel megbékélni? A Heidelbergi káté így foglalja össze az ember teremtésének a célját: *Isten az embert arra teremtette, hogy teremtő Istenét igazán megismerje, szívből szeresse, örök üdvösségben vele éljen, őt dicsérje és magasztalja.* Ez az oka annak, hogy minden egyes teremtett ember szíve annyira nyugtalan, mert ezt a célt semmi más nem tudja pótolni, ezt az űrt semmi sem tudja kitölteni: sem a hatalom, sem a pénz, sem a munka, sem a család, sem a karrier, sem semmi, ami ehhez a világhoz tartozik. S ez visszhangzik Augusztinus egyházatyá szavaiban is, aki így ír a Vallomásokban: *Magadnak teremtettél minket, s nyugtalan a szívünk, míg csak el nem pihen benned.*

És mégis oly sokan vannak, akik foggal-körömmel ellenzik ezt a gondolatot. Néhány évvel ezelőtt hallottam egy vitát egy keresztyén teológus és az ateizmus apostola, Christopher Hitchens között. Hitchens, aki mélységes meggyőződéssel hirdette az ateizmus igazságát, és azt, hogy minden vallás hazug, és ezt hozta fel érvek: *Felszólítok minden hívő embert, akár keresztyén, akár más valláshoz tartozik, hogy mutasson nekem egyetlen, csak egyetlen olyan erkölcsös, jó cselekedetet, amit az ember csak akkor tehet meg, ha hívő.* Így akarta bizonyítani, hogy a vallásnak nincs létjogosultsága. És be kell vallanunk, nem könnyű találni egy ilyen cselekedetet, főleg akkor, hogyha belegondolunk...biztosan vannak nekünk is olyan ismerőseink, rokonaink, barátaink, akik nem hisznek Istenben... és mégis, látszólag erkölcsös életet élnek, jó és kedves embereknek tartjuk őket.

Van-e akár csak egyetlen olyan erkölcsös cselekedet, amit csak egy hívő tud megtenni, egy hitetlen pedig nem? Hát persze, hogy van, és pedig ez: *Istent szeretni.* Nem szerethetsz valakit, akinek a létezését tagadod. És mindaddig, amíg nem hiszed Istent, nem szereted Istent, nem békélsz meg vele, nyugtalanul fog csapongani a szíved ebben az életben, ebben a teremtett világban.

Ez az első... és nagy parancsolat... mondaná Jézus. A második pedig hasonlatos ehhez: *szeresd felebarátodat, mint magadat.*

János apostol az 1. levelében ezt mondja: bárki, aki azt állítja, hogy szereti Istent, de közben felebarátját gyűlöli, hazug. Fájdalmas figyelmeztető ez azoknak, akik folyton azt állítják: a hitem a magándolgom. Az *csak* az Isten és az én kapcsolatomat illeti. Abba senki se szóljon bele, én a lelkiismereti dolgaimat Istennel kell intézzem, nem emberekkel. Mindenkinek megbocsátok, csak hagyjanak békén. De hogy mondtuk az előbb? Isten célja az emberrel nem a megbocsátás, hanem a megbékélés. Hogyan békélhetsz meg egy olyan emberrel, akivel még beszélni sem akarsz?

Jézus ezt így fogalmazza meg a Hegyi beszédben: *Amikor tehát áldozati ajándékodat az oltárhoz viszed, és ott eszedbe jut, hogy testvérednek valami panasza van ellened, hagyd ott*

ajándékokat az oltár előtt, menj el, békülj ki előbb testvéreddel, és akkor térj vissza, és vidd fel ajándékokat! – a buzgó, hívő ember azt mondaná: De hát a legfontosabb az, hogy Istennel rendezzem a dolgaimat... hogy iránta legyen tiszta lelkiismerettel. Jézus azt mondja: *nem. Hagyd ott az ajándékokat... és előbb a testvéreddel békülj ki.* És lehet azt mondja a buzgó, hívő ember: De hát nincs harag köztünk...csak éppen nem beszélünk. De Jézus nem azt mondja: *bocsáss meg a felebarátodnak...hanem: békülj ki vele.* Megbocsátani egyedül is lehet, egymástól távol. Megbékülni viszont csak ketten, közösen.

Igen, azzal a felebarátoddal is, aki gyökeresen másképpen gondolkozik, mint te. Itt Hollandiában az egyházon belül is nagy széthúzást eredményezett az elmúlt év krízise. Gyülekezetünk egyik presbitere azt mondta egy gyűlésen: *Nagyon fáj az, hogy amint elhangzik a Koronavírus szó – mintha rögtön két táborba bomlana a presbitérium, a gyülekezet, az egyház.* – Egyrészt ott vannak azok, akik a másik táborra vádolják azzal, hogy nem viselkednek felelősen a vírus elleni küzdelemben, mert nem hordanak maszkot, sokan összegyűlnek, nem oltatják be magukat. Másrészt ott vannak azok, akik ezt a táborra vádolják azzal, hogy sokkal inkább hallgatnak a világi hatalomra, mint Istenre, hogy sokkal inkább bíznak gyógyszerekben, mint a gondviselésben.

És ez a példa csak kicsiben mutatja ugyanazt a széthúzást, amit az elmúlt években médiában, politikában látunk: két út van, konzervatív vagy liberális...vagy velünk vagy, vagy ellenünk. Ha velünk vagy, gyerünk, harcra fel! Ha ellenünk vagy, reszkess! Jézus viszont tovább folytatja a Hegyi beszédben: *Hallottátok, hogy megmondatott: „Szeresd felebarátodat, és gyűlöld ellenségedet.” Én pedig azt mondom nektek: Szeressétek ellenségeiteket, és imádkozzatok azokért, akik üldöznek titeket... Mert ha azokat szeretitek, akik titeket szeretnek, mi a jutalmatok? Nem ugyanezt teszik-e a vámszedők is?*

Ne csak bocsássatok meg egymásnak, hanem béküljétek meg egymással.

Mi volt az első és nagy parancsolat? Szeresd Istent. Mi volt a második, amelyik hasonlatos ehhez? Szeresd felebarátodat, mint magadat. Van azonban egy harmadik, amelyik ugyan nem egyenrangú az első kettővel, de ezekből következik: *szeresd az egész teremtett világot.* Vagy, ahogy az imahét programja fogalmaz: *megbékélés az egész teremtett világgal.*

Ez hozzá tartozik az Isten szeretetéhez. Ha szeretni akarjuk Istent, szeretünk kell mindent, amit Ő szeret. Isten ugyanis mélységesen szereti a teremtését – és mélységesen fáj neki mindaz a pusztítás, amit az ember magában és maga körül elkövet. Holott: és ez is teremtésünk céljához tartozik: *Isten azzal a céllal teremtette az embert, hogy szaporodjon, sokasodjon, hajtja uralma*

alá a földet. De ez az uralom nem kizsákmányolást jelent, ahogyan sajnos sokszor értjük, hanem szolgálatot... gondoskodást, művelést.

Ezt jelenti a „teremtés koronájának” lenni. Nem azt, hogy, minden, ami alattunk van, a mi céljainkat kell szolgálja. Hanem azt, hogy az ember felelős a teremtett világért, és, mint Isten képe, Isten uralmát, és a teremtés iránti szeretetét hivatott képviselni itt a földön.

Ez viszont több, mint csupán zöld politika. Több, mint környezetvédelem. Több, mint ilyen ökológiai megfontolások: *mentsük meg a bolygót!* Vagy: *ha jól vigyázunk a földre, sokáig megmarad.*

A keresztyén embernek a jövő nem azt jelenti: *önerőből, fegyelemmel majd megcsináljuk!* Hanem ezt: Isten új eget és új földet – új teremtést ígért! És ezt várjuk. Azt a jövőt, amelyben Isten minden lesz mindenkben, amikor Jézusban egy fő alá fog mindeneket – amikor az öröm valósággal teljes lesz. Amikor Isten és ember, ember és ember, ember és az egész teremtett világ – békeességben, szeretetben és harmóniában létezik örökké.

Micsoda kilátás! Micsoda ország! Micsoda jövő!

Szeretett testvéreim. Jézus Krisztus evangéliuma viszont az, hogy ez a kilátás, ez az ország, ez a jövő...már itt és most kezdődik. Megkezdődött akkor, amikor Jézus ezen a földön járt és azt hirdette: az Isten országa elközelített! Közöttetek van! És folytatódik most is, amikor Ő, aki most is él, Igéjével biztat, hogy *Isten Krisztusban megbékéltette a világot önmagával.*

Jézusban még nem lett teljes Isten országa. Sokan, sőt, a legtöbben ezt várták el tőle. Hogy Messiásként egy csapásra teremtse meg a Isten országát a földön. Egy nagy, és hatalmas birodalmat vártak Jézustól, s közben Ő mit hozott: egy kis magot. Márk 4: 30-32: *Mihez hasonlítsuk az Isten országát, vagy milyen példázatba foglaljuk? Olyan, mint a mustármag: mikor elvetik a földbe, kisebb minden magnál a földön, miután pedig elvetették, megnő, és nagyobb lesz minden veteménynél, és olyan nagy ágakat hajt, hogy árnyékában fészket rakhatnak az égi madarak.*

Ezt a kis magot pedig az ember szívébe plántálja. És ahol ez a mag hittel párosul, ott nőni kezd. És bár nem tökéletesen, de már most, ebben a világban is elkezdődik a megbékélés szolgálata: megbékélés Istennel, megbékélés felebarátunkkal, megbékélés az egész teremtett világgal.

Mi történik akkor, hogyha egy kisgyermek elrontja azt, ami a bátyjéé? Harag következik. És bár megbocsát neki a bátyja, a béke akkor tér vissza, amikor a bátyja helyre is állítja azt, ami elromlott. Mekkora öröm! Teljes öröm! És ez az az öröm, amit Jézus nyújt mindazoknak, akik Hozzá térnek, hittel, akikben Szent Igéje által elhinti a hitnek azt a parányi, de drága magját.
ÁMEN

Mindenható Úr Isten, Jézus Krisztusban szerető Édesatyánk! Bár emberi gondolkodással, emberi értelemmel nem jön természetesen, még egy olyan év után is, mint a tavalyi, hálával tartozunk Neked! Nemcsak azért, mert mind ez idáig megtartottad életünket, nem csak azért, mert mind ez idáig tart a kegyelmi idő, és még adsz lehetőséget arra, hogy hozzád térjünk. Hanem azért is, mert tudjuk: egész létünknek oka és célja csak Te magad vagy. Te, aki önmagadban vagy a Jóság, Világosság, és Szeretet...arra teremtettél minket, hogy mi magunk is ezt a jóságot, világosságot, szeretetet képviseljük ebben a teremtett világban. Istenünk...Te, aki látod a szívünket, jobban tudod bárkinél, milyen gyakran csődöt mondunk ennek a feladatnak a teljesítésében. Te magad tudod, hogy az első bűneset óta mindannyiunk természete a gonoszságra, a sötétségre, a gyűlöletre hajlamos...Te magad tudod a legjobban, hogy saját magunkon kívül senkit sem vagyunk hajlamosak szeretni.

De éppen ezért adunk neked ezen a mai napon is hálát...hogy Igéd által rávilágítsz erre a fogyatkozásunkra...és utat mutatsz nem csak a megbocsátásra, hanem a megbékélésre...a kapcsolatok helyreállítására. És ez az út a kereszt...amit Jézus értünk vett fel, ezzel magára véve a mi fájdalmunkat, bűneinket, halálunkat.

Könyörgünk, Istenünk, engedd, hogy ez az áldozat vezesse az életünket. Ünnepeinket és mindennapjainkat. Járásunkat, kelésünket. Engedd, hogy a kereszt lábánál megbékélhessünk Veled, felebarátunkkal, és az egész teremtett világgal.

Kérünk, add bőségesen kegyelmedet azoknak, akik ezekben a zavaros, emberi testet és lelket megpróbáló időkben aggódnak jelenükért és jövőjükért. Kérünk, légy azokkal, akik betegeségektől szenvednek, akik gyászolnak, akik szüleikért, gyermekeikért, házastársukért aggódnak. Légy azokkal, akiknek, bár elég minden napnak a maga baja...a mindennapi nehézségek is túl nehezek. Imádkozunk a Szentlelkedért, aki egyedül éri el azt, hogy a Jézus Krisztus evangéliuma hit által valóság legyen.

Jézus Krisztus, imádkozunk az egyházért, mely a saját, véreden szerzett tulajdonod. Engedd, hogy tudjuk, érezzük, főleg ezekben az időkben, amikor az egyház jövőjéért aggódunk...hogy a pokol kapui sem vesznek erőt azon az egyházon, ami Rád, mint az egyetlen Fundamentumra épül.

Istenünk, imádkozunk a szemed fénye, választott Népedért, Izráélért. Add, hogy szemek, fülek és szívek megnyíljanak, és azt, amit 2000 éve oly sokan nem tudtak elfogadni, most mégis elfogadják: *Jézus, a megígért Messiásként.*

Urunk Istenünk, imádkozunk a több sebből vérző világot. Tudjuk, hogy mi tehetünk róla, de engedd tudnunk és megértenünk azt is, hogy a világ helyreállítása a Te terved, a Te munkád...és engedd, hogy munkatársaid lehessünk ebben.

Mindenható Isten, Atya, Fiú, Szentlélek, imádkozunk a békességedért. Add, hogy az, ami majdani, távoli valóság lesz, már most elkezdődjön az emberi szívben. Krisztusért kérünk, hallgass meg kegyelmesen! ÁMEN

Jelen prédikáció megtakinthető a Zwollei Református Gyülekezet Facebook oldalán [ezen](#) alábbi linken, ahol elhangzott 2021. január 25-én.